
Kwaliteitsverslag Maatwerkvoorziening Maatschappelijke Ondersteuning

2020

Kwaliteitsverslag Maatwerkvoorziening Maatschappelijke Ondersteuning 2020

Voor u ligt het Kwaliteitsverslag Maatwerkvoorziening Maatschappelijke ondersteuning 2020 van Stichting Ouderenzorg Noord-Beveland (SONB).

Het kwaliteitsverslag 2020 geeft een beeld welke acties SONB in 2020 heeft genomen om de kwaliteit van de ondersteuning te monitoren en te verbeteren en wat dit heeft opgeleverd. SONB doet dit a.d.h.v. vijf kwaliteitseisen die in dit verslag nader zijn uitgewerkt.

Stichting Ouderenzorg Noord-Beveland

Missie en visie

Het doel van Stichting Ouderenzorg Noord-Beveland (SONB) is het faciliteren van een omgeving die zoveel mogelijk aansluit op het leefmodel van de individuele cliënten, zodat zij hun leven zoveel als mogelijk op de door hen gewenste wijze kunnen voortzetten. Wij streven naar een klantgerichte benadering en behandeling: mogelijkheden, wensen en behoeften van de cliënt vormen te allen tijde het uitgangspunt.

De vraag van de cliënt is het uitgangspunt voor ons werk. De cliënt is de opdrachtgever, die zolang mogelijk de regie over zijn eigen leven voert en de verantwoordelijkheid heeft en neemt voor zijn of haar eigen leven. Vanuit deze visie wordt het belang onderkend van de cliënt en zijn sociale netwerk. Desgewenst ondersteunen wij, in samenspraak met familie en relaties, de cliënt hierbij. Daar zijn professionele medewerkers en betrokken vrijwilligers/mantelzorgers bij nodig. SONB wil hen als werkgever graag blijven binden, boeien en stimuleren.

Kernwaarden

De kernwaarden van SONB zijn: Vrijheid, Verbondenheid en Gelijkwaardigheid.

- **Vrijheid;** Iedere cliënt heeft het recht zelf keuzes te maken. (Gast)vrijheid staat in alle zorg- en dienstverlening voorop. De cliënt voelt zich thuis en wordt op hartelijke en respectvolle wijze benaderd.
- **Verbondenheid;** Het belang van het sociale netwerk van de cliënt voor zijn welzijn wordt onderkend.
- **Gelijkwaardigheid;** Iedere cliënt wordt met respect voor zijn of haar opvattingen benaderd.

Doelstellingen

Vanuit de missie, visie en kernwaarden zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Eigen regie door de cliënt staat voorop: we richten ons op de instandhouding of verbetering van het evenwicht tussen de cliënt en zijn sociaal netwerk/omgeving;
- Leveren van maatwerk op basis van de vraag van de cliënt;
- Wij helpen de cliënt op weg naar de juiste zorg;
- Cliënten ervaren de betrokkenheid van de medewerkers en de vrijwilligers;
- Deskundigheid van de zorgverleners voldoet aan de eisen van deze tijd;
- We bieden kwalitatief goede zorg en keuzevrijheid in een aangename- of eigen omgeving.

Werkgebied

Het werkgebied van de stichting omvat de plattelandsgemeente Noord-Beveland in de provincie Zeeland. De gemeente Noord-Beveland bestaat uit 6 kleinere woonkernen en heeft ongeveer 7400 inwoners.

1. Leer- en verbetertraject

Visie op kwaliteit:

Kwaliteit wordt gezien als het voldoen aan de eisen en/of verwachtingen van de cliënt. Dit betekent dat SONB ernaar streeft producten en diensten te leveren zoals is afgesproken.

Leveren volgens afspraak met de cliënt houdt in:

- verantwoord hoe deze producten tot stand komen
- verantwoord hoe de kritieke en risicovolle punten in realisatieprocessen beheerst worden
- verantwoord hoe voldaan wordt aan eisen vanuit wet- en regelgeving
- verantwoord hoe getoetst wordt of daadwerkelijk geleverd wordt volgens afspraak
- verantwoord hoe bijgesteld/geborgd wordt op basis van de uitslagen van toetsingen
- verantwoord hoe deze bijstelling of borging uitgevoerd wordt

Binnen deze visie op kwaliteit is het van belang alle activiteiten die leiden tot de uiteindelijke dienst aan de cliënt:

- te beheersen
- te toetsen
- en te optimaliseren

Het kwaliteitsbeleid:

1. Is gericht op het inzichtelijk maken van het totale zorgproces en de ondersteunende processen. De interacties tussen de processen onderling worden hierbij beschreven:
  - inzicht in de realisatieprocessen (besturend proces, ondersteunende processen en het primaire proces)
  - inzicht in de interactie tussen de processen
  - benoemen van kritieke punten en aandachtspunten in de keten van acties
  - beheersing van kritieke punten en aandachtspunten in de keten van acties
  - benoemen meetpunten, meetmethoden en indicatoren om de processen te optimaliseren
2. Is gericht op beheersing van de kwaliteitsdocumenten.
3. Is gericht op het betrekken van alle medewerkers bij de kwaliteitszorg.
4. Is gericht op het voldoen aan wet- en regelgeving.
5. Is gericht op een georganiseerd kwaliteitssysteem.
6. Is gericht op het continueren van het HKZ-certificaat.
7. Is gericht op het continu verbeteren en behalen van in het beleid geformuleerde doelstellingen.

Externe audit kwaliteitssysteem

Stichting Ouderenzorg Noord-Beveland levert verantwoorde zorg. Dit is zorg van goed niveau, die in ieder geval doeltreffend, doelmatig, veilig en cliëntgericht verleend wordt en die is afgestemd op de reële behoefte van de cliënt. De geleverde zorg voldoet aan veld- en beroepsnormen en is gewaarborgd door een werkend kwaliteitssysteem. Binnen SONB wordt gewerkt met een HKZ gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem. In april 2017 heeft er een upgrade plaatsgevonden naar de ISO 2015 norm.

In 2020 is er weer de jaarlijkse externe audit uitgevoerd. MMO maakte hier deel van uit. Hierbij zijn geen afwijkingen geconstateerd of verbeteraanbevelingen gedaan.

Interne audit kwaliteitssysteem

Ieder jaar vindt er een interne audit plaats voor zowel de intra- als extramurale afdeling. De audit wordt volgens een 3 jaarlijkse cyclus samengesteld en uitgevoerd zodat alle bedrijfs- en zorgprocessen aan bod komen. De audit wordt door een intern opgeleid team uitgevoerd. Rapportage en eventuele correcties en plannen van aanpak zijn input voor de beleidscyclus. In 2020 zijn er geen afwijkingen geconstateerd.

Vakgroepen

Binnen SONB functioneren verschillende vakgroepen. Deze vakgroepen bestaan uit deskundigen op een bepaald gebied. Voorbeelden van vakgroepen zijn: Medicatie, Arbo, BHV, Ergo, Hygiëne en infectiepreventie, Valpreventie, MIC, MOP, Afwijkingen, et cetera. Input voor deze vakgroepen bestaat uit registraties, kwartaal en jaarverslagen, jaarplannen wet- en regelgeving en actualiteit. Zij hebben structureel overleg en geven gevraagd en ongevraagd adviezen aan de het management op beleid, scholing en corrigerende maatregelen.

Kwaliteitsplan en Kwaliteitsverslag

Jaarlijks wordt er een kwaliteitsplan opgesteld en geëvalueerd middels het kwaliteitsverslag. Naar aanleiding van de resultaten wordt het beleid bijgesteld/geborgd.

De kwaliteitsmetingen worden met een vooraf vastgestelde frequentie geanalyseerd en besproken met het management van de organisatie. Daarmee wordt geborgd dat informatie over kwaliteit systematisch wordt geregistreerd en waar nodig wordt vertaald naar structurele kwaliteitsverbetering. Periodiek worden de zorginhoudelijke indicatoren gemeten. De informatie uit deze meting geeft sturingsinformatie voor organisatie en medewerker en biedt handvatten voor actieprogramma's gericht op verbetering van de zorg.

Leren en ontwikkelen is een belangrijke voorwaarde om cliënten een goede zorg- en dienstverlening te bieden.

Kennis en ervaring van buiten halen, kennis delen en verspreiden en kennis toepassen zijn noodzakelijke voorwaarden hiervoor. Leren en ontwikkelen gaat beter naarmate er een cultuur van gezamenlijk verbeteren ontstaat: het geheel is meer dan de som der delen. Inzicht in resultaten (directe feedback), het beoordelen van de resultaten en samen doelen stellen voor verbetering, creëert een gezamenlijk belang en een gezamenlijk doel, waarbij commitment ontstaat voor het vervolg.

Zorgindicatoren

Binnen SONB maken de zorgindicatoren deel uit van de beleidscyclus. Per kwartaal worden de gegevens verzameld en verwerkt in een rapportage.

Deze rapportage wordt besproken in het kwaliteitsmanagementteamoverleg en het managementteamoverleg (onder voorzitterschap van de bestuurder). N.a.v. de rapportage en overleggen worden (eventuele) correctieve maatregelen/nieuw beleid geformuleerd en ter implementatie voorgelegd aan de verschillende overleggen.

Risicobeheersing

Binnen een aantal vastgestelde processen worden met een vaste frequenties risico-inventarisaties uitgevoerd. Dit kan o.a. gaan over veiligheid van zorgverlening en -indicatoren, Hygiëne en infectiepreventie, Arbo, valpreventie, brandpreventie, MRSA, etc. Uitkomsten worden geëvalueerd in de daarvoor bestemde overleggen en indien nodig worden er correctieve maatregelen getroffen.

2. Informatie verzamelen over kwaliteit

Zie onder punt 1 "Leer- en verbetertraject".

3. Verbeterplan

Eindezorggesprekken

Na beëindiging van de zorgrelatie vindt er een eindezorggesprek plaats. Driemaandelijks wordt hierop gerapporteerd en geëvalueerd. Deze rapportage en evaluatie maakt onderdeel uit van de beleidscyclus.

Medewerkerstevredenheid

Eénmaal per twee jaar vindt er een medewerkerstevredenheidonderzoek plaats. Resultaten worden geëvalueerd en eventuele verbetermaatregelen vastgesteld. In 2019 hebben we kunnen zien dat SONB op alle onderdelen boven het landelijk gemiddelde scoorde. Voor 2021 staat er weer een medewerkerstevredenheidonderzoek gepland.

Medewerkers evaluaties

Bij medewerkers worden (naast het tevredenheidonderzoek) op diverse momenten de werkzaamheden geëvalueerd. Voorbeelden hiervan zijn de voortgangsgesprekken, teamoverleggen en exitgesprekken. Relevante uitkomsten vormen o.m. input voor het scholingsjaarplan.

Cliëntevaluatie

Elk half jaar vindt er een cliëntevaluatie plaats. Na de evaluatie worden de cliënten en/of mantelzorgers uitgenodigd hun waardering te geven op zorgkaart Nederland. Deze waarderingen worden periodiek gerapporteerd en geëvalueerd en vormen input voor de beleidscyclus.

Melding (bijna) Incidenten Cliënten (MIC)

Indien er zich een incident voordoet met een cliënt (dit kan b.v. vallen zijn maar ook vergeten medicatie in te nemen/geven of een gevaarlijke situatie), wordt direct actie ondernomen. Alles omtrent een incident wordt door de MIC-commissie vastgelegd in een systeem. Per kwartaal vindt er analyse plaats door de commissie. Hiervan wordt een rapportage gemaakt die input levert voor de beleidscyclus. Eventuele verbeterpunten worden uitgezet binnen de organisatie. In 2019 zijn er geen MIC meldingen geweest.

Klachtenregeling

Overeenkomstig de Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector, is bij SONB een klachtenregeling van toepassing. SONB heeft hiervoor het "Beleid en procedure klachten en tips". Alle cliënten, medewerkers en vrijwilligers worden van beleid en procedure op de hoogte gebracht. Daarnaast zijn er 2 klachtenfunctionarissen in functie en is SONB aangesloten bij Klachtencommissie Zeeland. Per half jaar wordt er door de klachtenfunctionarissen een verslag ingediend. Deze vormen input voor de beleidscyclus. In 2020 zijn geen officiële klachten ingediend.

Tevredenheid

Eénmaal per twee jaar vindt er een cliënttevredenheidsonderzoek MMO plaats. Uitkomsten en evaluatie vormen input voor eventuele bijstelling en aanpassing van beleid, werkprocessen, et cetera. Voor 2021 staat er weer cliënttevredenheidsonderzoek MMO op de planning.

(Zie ook onder 1. Leer- en verbetertraject.)

4. Deskundigheid personeel

Visie op leren en opleiden

Wij willen als organisatie een zich steeds door ontwikkelende organisatie zijn. Dat betekent voor ons dat we scholing en het leven lang leren van onze medewerkers bevorderen om ons als organisatie voortdurend aan te kunnen passen aan onze veranderende omgeving. Als organisatie streven we naar flexibiliteit, constante vernieuwing en verbetering. Management en leidinggevenden hebben daarbij een sturende en ondersteunende taak. Nieuwe ideeën en initiatieven worden aangemoedigd en afgemeten aan de organisatiedoelstellingen.

Het vergaren van kennis, het delen van kennis en het gebruiken van kennis is hierbij een belangrijk middel. Elke medewerker heeft hierin een rol en een bijdrage. De structuur van de organisatie ondersteunt dit door o.a. te werken met vakgroepen.

We onderscheiden impliciete kennis en expliciete kennis. Impliciete kennis (ervaringen, vaardigheden, attitude) wordt overgedragen door demonstratie (voordoen) en wordt verkregen door kopiëren en imiteren. Expliciete kennis wordt overgedragen door onderwijs en studie (theorieën, formules, procedures etc.). Binnen de organisatie vinden we beide vormen van leren van belang. Van medewerkers wordt verwacht dat zij hun vaardigheden en attitude overdragen aan hun collega's.

De praktijkopleider coördineert de opleidingen. Waar mogelijk worden opleidingen en trainingen in samenwerking met collega zorginstellingen georganiseerd of wordt aansluiting gezocht. De opleidingen en trainingen worden op verschillende manieren vormgegeven, zoals digitaal, beroepsopleidingen, bedrijfsopleidingen, 'learning on the job'.

Scholingen

Jaarlijks wordt er een scholingsplan opgesteld.

Een greep uit scholingen gegeven in 2020:

<ul style="list-style-type: none"> • Scholing Hygiëne (o.a. COVID- 19) • Training Ergo • Werk veilig en gezond	<ul style="list-style-type: none"> • Training Roze Zorg/diversiteit • Scholing Infectiepreventie • Scholing schoonmaak • Training buk- en tiltechniek
---	--

Andere vormen van deskundigheidsbevordering

Teamoverleg

De teambesprekingen hebben ook ingebouwde deskundigheidsbevorderende elementen in zich. Feedbackgesprekken en casusbesprekingen maken een vast onderdeel hiervan uit.

5. Leren van elkaar

Inleiding

SONB werkt met veel partijen samen. Samenwerking (maar ook samen leren) vindt o.a. plaats binnen de ketenzorg dementie, de palliatieve zorgketen en op het gebied van arbeidsmarkt en onderwijs met Viazorg.

Al jaren vindt er tussen vier kleine Zeeuwse zorgorganisaties structureel overleg plaats tussen de kwaliteitsmedewerkers en de praktijkbegeleiders, en vindt er intervisie plaats voor de verpleegkundigen van de thuiszorg. Ook andere medewerkers zoeken elkaar incidenteel op om van elkaar te leren en te overleggen.

Vanuit het beleid ligt de opdracht om dit lerende netwerk zoveel mogelijk te benutten.

Voor alle zorgverleners/medewerkers dient er tijd en ruimte beschikbaar te zijn om op gezette tijden mee te lopen bij een collega organisatie uit het lerend netwerk.

Kennis delen

Binnen de organisatie bestaan allerlei vormen van kennisoverdracht. Voorbeelden hiervan zijn de deel-je-kennismarkt, diverse vakgroepen, de ABC-bespreking (observatiemethodiek), etc.

Dit zijn structurele vormen van impliciete en expliciete vormen van kennisoverdracht.

Er zijn diverse vakgroepen, o.a. dementie (GVP), wondzorg, mondzorg, palliatieve zorg, infectiepreventie en hygiëne, valpreventie, etc. De vakgroepen houden op hun vakgebied bij welke nieuwe ontwikkelingen, protocollen ed. er zijn. Vakgroepsleden worden extra geschoold. De vakgroepen worden gevormd door medewerkers uit de verschillende teams. De leden van de vakgroepen hebben een consultatiefunctie voor hun collega's en dragen actief hun kennis en vaardigheden over aan hun collega's binnen de vakgroep en binnen het eigen team.

Het delen van kennis sluit goed aan bij de opdracht vanuit het kwaliteitskader verpleeghuiszorg en kwaliteitskader wijkverpleging. Wij willen onze (zorg)medewerkers de gelegenheid geven bij onze partners (maar eventueel ook daarbuiten) een dag mee te lopen. Ook meelopen binnen een ander team van SONB is een mogelijkheid. Hiervoor is ruimte opgenomen in de begroting. In 2017 is hier beleid voor vastgesteld.

Doel: De blik verruimen en kijken naar goede voorbeelden binnen de zorg- en dienstverlening.

Motto: "kijk eens om je heen, leren buiten de deur".

Diversiteit

SONB heeft een gecertificeerd diversiteitsbeleid (Roze Loper). Dit diversiteitsbeleid (in de breedste zin van het woord) richt zich enerzijds op het thema culturele/religieuze diversiteit en migranten (zowel ouderen als medewerkers). Anderzijds, richt dit diversiteitsbeleid zich op seksuele diversiteit en LHBT-

ouderen en medewerkers (oftewel lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender) – een relatief onzichtbare groep. Jaarlijks wordt hierop geaudit door een externe partij. Zo ook in 2020.

6. Twee casussen

Casus 1

Mw. X. heeft een bipolaire stoornis en kan zich er niet meer toe zetten om het huishouden zelfstandig op te pakken. Doormiddel van een HZ indicatie wordt er een medewerker ingezet die mevrouw ondersteunt en stimuleert. Door zaken samen met de cliënt op te pakken (afspraken hiervoor zijn in samenspraak met mevrouw vastgelegd in het ondersteuningsplan) en meerdere keren per week mevrouw te begeleiden is deze in gaan zien dat het fijner is in een schoon huis te wonen. De inzet was aanvankelijk 4 uur per week, maar omdat ze nu zelfstandig zaken oppakt is 2x per week voldoende. Met nu minimale begeleiding en overname van taken kan mevrouw het huishouden grotendeels weer zelf overnemen en is hier zeer content over.

Casus 2

Dhr. X. is beginnend dementerend, aan het vereenzamen en vervuult zijn woning. Dhr. liet alleen zijn zoon in zijn huis toe waardoor deze overbelast raakte. In overleg met de zoon is toen besloten om in eerste instantie samen met de medewerker de zorg op te starten zodat dhr. aan een nieuw gezicht kon wennen. Na enige tijd raakten de medewerker en de cliënt steeds meer vertrouwd met elkaar en konden de gewenste taken samen en naar tevredenheid worden opgepakt en kon de zoon ontlast worden.